

Könyvtári Intézet

Munkaterv a 2010-es évre

A 2010-es évben a Könyvtári Intézet kiemelt feladata lesz

- az Országos könyvtárfejlesztési stratégia, a Portál Program (2008-2013) előrehaladásának nyomon követése, a könyvtári stratégia 2008-2013 monitoring rendszerének kidolgozása
- a TIOP és TÁMOP pályázatokban nyertes könyvtárak tevékenységének támogatása, szakmai koordinációja,
- a TÁMOP 3.2.4./08/1 pályázat keretében megvalósítandó saját tevékenységek, az OSZK – Könyvtári Intézet saját nyertes pályázatának időarányos megvalósítása :
  - Távoli elérésű on-line szolgáltatások megvalósításának lehetőségei
  - Interaktív tematikus szolgáltatási felületek kialakítása
  - Akkreditált könyvtárszakmai képzések kidolgozása
  - Szaknyelvi képzések kidolgozása
  - Minőségfejlesztési és minőségbiztosítási módszerek alkalmazása
  - Olvasásfejlesztés. Kutató-elemző tevékenység
  - Olvasásfejlesztés. Biblioterápia
  - Olvasásfejlesztés, esélyegyenlőség, esélyteremtés a hátrányos helyzetűeknek.
  - Olvasásfejlesztés, ÉRTŐ olvasás
  - Olvasásfejlesztés, olvasási háló – országos online játék.
  - Olvasásfejlesztés, Családi olvasás éve.
  - Olvasásfejlesztési Keretrendszer marketing és kommunikációs területen való támogatása

Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály

Kiemelt feladatok

- A TÁMOP 3.2.4./08/1 pályázat keretében megvalósítandó saját tevékenységek:
  - Távoli elérésű on-line szolgáltatások megvalósításának lehetőségei
  - Interaktív tematikus szolgáltatási felületek kialakítása
  - Olvasásfejlesztés. Kutató-elemző tevékenység
  - Olvasásfejlesztés, ÉRTŐ olvasás
  - Olvasásfejlesztés, olvasási háló- országos online játék.
  - Olvasásfejlesztési Keretrendszer marketing és kommunikációs területen való támogatása
- A fenti témákban a TIOP és TÁMOP pályázatokban nyertes könyvtárak tevékenységének támogatása, szakmai koordinációja

- Könyvtár és társadalom viszonyának kutatása
A nemzetiségi könyvtári ellátás működési struktúrájának áttekintése, következtetések és javaslatok megfogalmazása a Nemzetiségi és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosa által 2009-ben elvégzett és közrebocsátott vizsgálati anyag elemzése alapján.

Alapfeladatok

- Kiemelt figyelmet fordítunk a Kistérségi Könyvtári Ellátás helyzetére. Folyamatos adatbázist építünk a KSZR könyvtárakról. Szakirodalmi szemlék, háttéranyagok, elemzések készítésével segítjük a kistérségek munkáját.
- Követjük a KSZR keretben működő könyvtárak, könyvtári szolgáltatóhelyek közösségi szerepének alakulását.
- Továbbra is végezzük a könyvtári minőségfejlesztés és minőségbiztosítás meghonosításával és széles körű elterjesztésével kapcsolatos feladatokat, működtetjük a szükséges munkabizottságokat.
- Jogszabály alapján ellátjuk a titkársági teendőket a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásával kapcsolatosan, a minisztériumi Könyvtári Minőségügyi Bizottság irányításával. Elektronikus és nyomtatott formában dokumentumot jelentetünk meg a Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer követelményeiről.
- Végezzük a jogszabályilag előírt további rendszeres feladatainkat:
  - Feldolgozzuk és elemezzük a minisztérium által átadott 2009. évi szakfelüyeleti jelentéseket, az adatokat beépítjük a szakfelüyeleti adatbázisba. Trendeket, javaslatokat fogalmazunk meg. Részt veszünk az ezzel kapcsolatos tanulmánykötet elkészítésében.
  - Ellátjuk a Nyilvános Könyvtári Jegyzék vezetésével kapcsolatos, jogszabályban előírt feladatokat és mindazokat, amiket a minisztérium előír.
  - Nyilvántartjuk és szervezzük a könyvtárak érdekeltségnövelő támogatásának lebonyolításával kapcsolatos feladatok ellátását, a jogszabályban előírt feladatok ellátását.
  - Az adatszolgáltató könyvtárak éves statisztikai adataiból összerendezett és kontrollált formában teljes (T) és válogatott (V) verziót készítünk és teszünk közzé a honlapunkon az első félév végéig. Az év második felében elvégezzük az adatok elemzését, a trendek megállapítását, publikáljuk a 2009. évi könyvtári teljesítménymutatókat.

Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztály

Kiemelt feladatok

- A nyertes TÁMOP 3.2.4./08/1 pályázat megvalósításának keretében
  - Akkreditált könyvtárszakmai képzések kidolgozása
  - Szaknyelvi képzések kidolgozása
  - Minőségfejlesztési és minőségbiztosítási módszerek alkalmazása
  - Olvasásfejlesztés. Biblioterápia
  - Olvasásfejlesztés, esélyegyenlőség, esélyteremtés a hátrányos helyzetűeknek.
  - Olvasásfejlesztés, Családi olvasás éve.
- A fenti témákban a TIOP és TÁMOP pályázatokban nyertes könyvtárak tevékenységének támogatása, szakmai koordinációja
- Könyvtárosképző és továbbképző központi feladatunkból adódóan vizsgaszervezőként előkészítjük, és módszertanilag folyamatosan támogatjuk a segédkönyvtáros képzés és rokonszakmai OKJ-s vizsgarendszerének működését; megszervezzük az új típusú vizsgáztatásban részt vevő vizsgabizottsági tagok és oktatók felkészítését; az ágazati irányítás támogatásával kialakítjuk az OKJ-s segédkönyvtáros képzés országos szakfelügyeleti rendszerét; továbbfejlesztjük a tanfolyami adminisztráció adatbázis alapú rendszerét.
- Akkreditált felnőttképzési intézményként központi távoktatási felülettel támogatjuk a felhasználókat képző magyarországi és határon túli könyvtárakat; a munkaerő-piaci igényekhez igazodva (idősek, munkanélküliek, kismamák stb.), az ismeretek elsajátításának új eszközeit (e-learning, távoktatás stb.) alkalmazva előkészítjük képzési és továbbképzési kínálatunk szélesítését.

Alapfeladatok

- gondozzuk és működtetjük az intézeti honlapot mint az Intézet legfontosabb belső és külső kommunikációt biztosító eszközét;
- közreműködünk az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerre vonatkozó vizsgálatokban, elemzésekben,
- figyelemmel kísérjük az ágazati minisztérium által országosan biztosított külföldi könyvtári adatbázis-szolgáltatás (EBSCO) használati adatait, budapesti és vidéki helyszínek bevonásával tréningeket szervezünk a szolgáltatás megismertetésére;
- mindent megteszünk a könyvtári és információs területhez kapcsolódó kompetenciák és minősítési rendszer hazai bevezetéséért, együttműködve a Magyar Könyvtárosok Egyesületével;
- folyamatosan tájékoztatjuk a könyvtáros társadalmat a felsőfokú könyvtáros képzésről, kapcsolatot teremtünk a minisztérium és a képző intézmények között;

- gondozzuk a könyvtáros képzés típusait feltáró képzési katasztert és részt veszünk a szakirányú alap- és mesterképzések során megszerezhető képesítések és munkakörök megfeleltetésének kialakításában;
- az emelt szintű, moduláris rendszerű segédkönyvtáros OKJ-képzésre alapozva folytatjuk az iskolarendszeren kívüli képzőhelyek munkájának összehangolását, és szervezzük a képzőhelyek vizsgáit;
- építjük és fejlesztjük a Köztauruszt, naprakészen tartjuk az ETO-adatbázist és a konkordanciajegyzéket;
- képzési tanácsadást folytatunk, tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal látjuk el a hazai és határon túli képzőhelyeket; fejlesztjük jelenlegi akkreditált továbbképzési programjainkat és a hétéves továbbképzésben felmerülő igények alapján új programokat dolgozunk ki;
- közvetlen képzési tevékenységünkben a minőségbiztosítás fokozatos kiépítése mellett elkészítjük és közzétesszük éves képzési tervünket; OKJ-s szakképzést és akkreditált továbbképzési programokon alapuló tanfolyamokat indítunk;
- folytatjuk szolgáltató és tanácsadó tevékenységünket, működtetjük az ehhez kapcsolódó elektronikus szolgáltatásainkat (a könyvtárosok személyi katasztere, gyerekirodalmi adatbázis, könyvtárépítés és könyvtárberendezés, biztonságtechnika és állományvédelem – különösen a muzeális dokumentumok speciális vagyion- és állapotvédelmét szolgáló eszközök és rendszerek stb.);
- segítjük a külföldi magyar intézetek, a külföldi magyar tanszékek és a határon túli magyar könyvtárak munkáját (akkreditált programok és továbbképzés, találkozók, információcseré, tanácsadás, bibliográfiai összeállítások stb.);
- támogatjuk a könyvtárak helyismereti tevékenységét;
- szerkesztjük és kiadjuk a Könyv Könyvtár Könyvtáros c. szakmai folyóirat évi 12 számát
- közös képzési, szakmai módszertani és fejlesztési munkákon keresztül együttműködünk a Magyar Könyvtárosok Egyesületével, a Budapesten működő külföldi kulturális intézetekkel, a Publika Magyar Könyvtári Körrel, a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézettel.

Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár (KSZK)

Kiemelt feladatok

- Szakirodalmi-tájékoztatási szolgáltatásainkkal támogatjuk a Portál program céljainak megvalósítását
- Részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP, TIOP) 2010-re eső projektmunkáiban
- Elvégezzük az OSZK által 2009-ben elnyert TÁMOP pályázatnak a Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtárat érintő kutatási, szemlekészítési és szervezési teendőit, főként az alábbi témákban:
  - Távoli elérésű on-line szolgáltatások megvalósításának lehetőségei
  - Interaktív tematikus szolgáltatási felületek kialakítása
  - Minőségfejlesztési és minőségbiztosítási módszerek alkalmazása
  - Olvasásfejlesztés. Kutató-elemző tevékenység

- Olvasásfejlesztés, Családi olvasás éve.
- Szakirodalmi-tájékoztatási szolgáltatásokkal segítjük a Könyvtári Intézet Kutatási és Szervezetfejlesztési, az Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztályának, valamint az Országos Széchényi Könyvtárnak a munkáját
- Értéknövelt szolgáltatások révén ismertetjük meg a könyvtárosokat a külföldi szakmai trendekkel
- A Könyvtárportál projekttel együttműködve folytatjuk egy információs portál szolgáltatásainak kifejlesztését a könyvtáros szakma számára
- Folytatjuk a különböző szakirodalmi munkaadatbázisok egyesítését a HUMANUS adatbázisban
- Könyvtártudományi és könyvtörténeti tárgyú e-publikációkkal gyarapítjuk az OSZK DK-t
- A KSZK honlapján interaktív (bővíthető, kommentálható, közösen szerkeszthető) összeállításokat teszünk közzé a szélesebb szakmát foglalkoztató kérdésekről

Alapfeladatok

- Az osztály állományépítési és feltárási tevékenysége keretében gondoskodik a gyűjtemény kurrens és retrospektív alakításáról (vásárlás, kiadványcsere, ajándékok/hagyatékok); fokozott figyelmet fordít az elektronikus forrásokra;
  - az AMICUS rendszerben építi on-line katalógusát (az EKGY virtuális katalógusát is beleértve);
  - gondozza a Könyvtár- és tájékoztatástudományi tezauszust.
- Az osztály dokumentációs tevékenysége kiterjed mind a könyvtörténet, mind a könyvtártudomány területén saját és az OSZK gyűjteményére, valamint távolról elérhető forrásokra, kurrens és retrospektív jelleggel egyaránt; a magyar és külföldi cikkekről adatbázist épít a *HUMANUS* adatbázis keretében.
- Az osztály szerkeszti és maga értékesíti-terjeszti következő kiadványokat:
  - a Könyvtári Figyelőt (országos szakfolyóirat, negyedéves, nyomtatott és on-line),
  - a Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiáját (kurrens nemzeti szakbibliográfia, félévente, elektronikus),
  - A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2009-ben című éves bibliográfiát (a Magyar Könyvszemle számára),
  - a Hungarian Library and Information Science Abstracts-et (angol nyelvű referáló lap, évente egy, összevont szám);
- menedzseli a kiadványokkal kapcsolatos pályázatokat.
- Az osztály szakkönyvtári és tájékoztató szolgáltatásokat működtet:
  - olvasóterme, raktári és olvasószolgálat a hét öt napján, összesen 45 (vizsgaidőszakban 48) órában áll a használók rendelkezésére;
  - az ODR tagkönyvtáraként részt vesz a könyvtárközi dokumentumszolgáltatásban; különböző módszerekkel népszerűsíti szolgáltatásait;

- szakirodalmi tájékoztatást nyújt a gyűjtemény és külső források felhasználásával; kutatóknak és szakdolgozóknak egyéni konzultációt biztosít;
  - rendszeres figyelőszolgálatot működtet;
  - aktív közreműködője a LIBINFO on-line referenz szolgáltatásnak;
  - a fenntartó Oktatási és Kulturális Minisztérium, az OSZK vagy az Intézet megrendelése esetén értéknövelt szolgáltatásokat nyújt (szakirodalmi szemlék, döntés-előkészítő összeállítások);
  - a MATARKA keretében szolgáltatja a magyar könyvtári folyóiratok tartalomjegyzékét; könyvtár- és adatbázis-használati tanórákat szervez, az Intézet tanfolyamaihoz is kapcsolódva; könyvtáros hallgatókat fogad szakmai gyakorlatra;
  - a használókkal hírlevél és a szakkönyvtári honlap segítségével tartja a kapcsolatot;
  - az Európai Könyvtörténeti Gyűjtemény (EKGY) céljaira öt nyelvű honlapot működtet linkgyűjteménnyel.
- Az osztály gondozza ezen kívül az Intézet nemzetközi kapcsolatait (idegen nyelvű információk közvetítése, külföldi vendégek fogadása);
  - a munkatársak részt vállalnak a minőségfejlesztési projekt teendőiben és különböző munkabizottságok munkájában.